

TAMPEREEN KAUPUNGIN
PALVELURAKENNUSTEN SISÄILMAOHJE

LIITE 1

**KÄYTTÄJIEN JA TILAPALVE-
LUIDEN TARKISTUSLISTAT**

- **HYVIEN SISÄILMASTO-OLOSUHTEIDEN TARKIS-
TUSLISTA**
- **KÄYTTÄJIEN TARKISTUSLISTA EPÄILTÄESSÄ SI-
SÄILMAONGELMAA**
- **TILAPALVELUIDEN TARKISTUSLISTA EPÄILTÄESSÄ
SISÄILMAONGELMAA**

1.11.2021

HYVIEN SISÄILMASTO-OLOSUHTEIDEN TARKISTUSLISTA

Tämän listan avulla käyttäjä voi säännöllisesti tarkastaa, onko tilojen käytössä ja toiminnassa huomioitu hyviin sisäolosuhteisiin vaikuttavat asiat.

KÄYTTÄJÄN TARKASTETTAVAT ASIAT

1. Tiloja käytetään suunnitellun käyttötarkoituksen mukaisesti?

	kyllä	ei	en tiedä
Tilojen suunniteltu käyttötarkoitus on tiedossa?			
Tiloihin on merkitty, kuinka monelle henkilölle tilan ilmanvaihto on mitoitettu ja tätä henkilömäärää ei ole ylitetty?			
Tilan suunniteltu alkuperäinen käyttötarkoitus on tiedossa ja sitä käytetään sen käyttötarkoituksen mukaisesti tai tilat on muutettu vastaamaan nykyistä käyttötarkoitustaan (esim. varastoja ei ole otettu työhuonekäyttöön ja työhuoneita ei käytetä neuvotteluhuoneina)?			

2. Tilakohtaisia huonesäätimiä on ja niitä käytetään?

	kyllä	ei	en tiedä
Tiloissa on ilmanvaihdon tehostus- tai lisäaikakytkimiä?			
Ilmanvaihdon tehostus- tai lisäaikakytkimiä osataan käyttää?			
Tiloissa olevia lämpötilasäätimiä (patteritermostaatit tai huonesäätimet) osataan käyttää?			

3. Tiloissa on hyvä siivottavuus?

	kyllä	ei	en tiedä
On huolehdittu, että tiloihin ei ole kerätty huonosti siivottavissa olevia tavarakasoja?			
Ylätasot ovat helposti siivottavissa eli esim. kaappien päällä ei ole tavaraa?			
Muut tasot ovat helposti siivottavissa eli ne eivät ole täynnä tavaraa?			
Tavaroiden säilytykseen on kiinnitetty huomiota eli kaikille tavaroille on omat säilytyspaikat, joissa niitä säilytetään?			
Varastot ovat siistissä kunnossa?			
Sähköjohdot on niputettu turvallisesti ja turhat johdot on poistettu?			
Tilojen rakenteet edistävät hyvää siivottavuutta (eli niissä ei ole vaikeasti siivottavia osia esim. säleseiniä, koloja tms.)?			
Irtomattoja on mahdollisimman vähän?			

4. Tiloihin on sovittu käyttöä ja likaantumista vastaava siivoustaso?

	kyllä	ei	en tiedä
Tilat ovat näkyvästä liasta ja pölystä siistit?			
Yläpölyt siivottu 3,5 m korkeuteen kerran kuukaudessa vapailta tasopinnoilta?			
Verhot pestään säännöllisesti?			
Lika ja pölyt siivotaan säännöllisesti, eikä siitä tarvitse huomauttaa erikseen?			
Tuloilmapäätelaitteet siivotaan säännöllisesti?			

Siivouksen laatua arvioidaan säännöllisesti yhdessä Pirkanmaan Voimian ja siivouspalvelun tuottajan kanssa?			
---	--	--	--

5. Sisustuksen aiheuttamat sisäilmahaitat on pyritty minimoimaan?

	kyllä	ei	en tiedä
Kasvit ovat turvallisia myös allergisille (ei allergisoivia kasveja)?			
Kasvien mullat vaihdetaan säännöllisesti?			
Kasvien hoidosta vastaava henkilö(t) on nimetty?			
Tiloissa käytetään vain julkisen tilan kalusteita (niitä ei ole tuotu esim. kotoa tai hankittu muualta kuin sopimuskumppaneilta)?			
Kalusteet ja tekstiilit ovat paloturvallisia?			
Kalusteet ja tekstiilit on M1 -päästöluokiteltuja?			
Sisäilmakohteesta siirretyt kalusteet ja irtaimisto on puhdistettu ennen tiloihin tuontia?			
Tiloihin tuotuja kalusteita on säilytetty aiemmin puhtaissa ja siisteissä tiloissa (ei esim. kellareissa)?			
Kalusteet ja muu irtaimisto on hajuttomia?			

6. Toiminnan aiheuttamat sisäilmahaitat on pyritty minimoimaan?

	kyllä	ei	en tiedä
Hajusteiden käyttö on vähäistä tai niitä ei käytetä?			
Maalit, käsidesit yms. kemikaaliastiat pidetään suljettuna, kun niitä ei käytetä?			
Ilmanvaihtoa tehostetaan, jos se on mahdollista, kun toiminnasta aiheutuu tavallista enemmän hajua tai kosteutta?			

7. Havaitut viat ilmoitetaan eteenpäin?

	kyllä	ei	en tiedä
Käyttäjät tietävät miten tiloissa havaituista vioista ja poikkeavista olosuhteista ilmoitetaan ja kenelle?			
Havaituista vioista ja poikkeavista olosuhteista on ilmoitettu huoltomiehelle tai Tilapalveluiden Helpdeskiin?			

KÄYTTÄJÄN TARKISTUSLISTA EPÄILTÄESSÄ SISÄILMAONGELMAA

Koettaessa poikkeavaa sisäilmasto-olosuhdetta tai oireilua tilassa, käyttäjä tarkistaa vastuullaan olevat asiat tämän listan mukaan.

KÄYTTÄJÄN TARKASTETTAVAT ASIAT

1. Oireilevat on ohjattu lääkäriin?

	kyllä	ei	en tiedä
Työntekijät on ohjattu työterveyteen?			
Muut käyttäjät on ohjattu perusterveydenhuoltoon tai koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon?			

2. Tiloja käytetään suunnitellun käyttötarkoituksen mukaisesti?

	kyllä	ei	en tiedä
Tilojen suunniteltu käyttötarkoitus on tiedossa?			
Tiloihin on merkitty, kuinka monelle henkilölle tilan ilmanvaihto on mitoitettu ja tätä henkilömäärää ei ole ylitetty?			
Tilan suunniteltu alkuperäinen käyttötarkoitus on tiedossa ja sitä käytetään sen käyttötarkoituksen mukaisesti tai tilat on muutettu vastaamaan nykyistä käyttötarkoitustaan (esim. varastoja ei ole otettu työhuonekäyttöön ja työhuoneita ei käytetä neuvotteluhuoneina)?			

3. Tilakohtaisia huonesäätimiä on ja niitä käytetään?

	kyllä	ei	en tiedä
Tiloissa on ilmanvaihdon tehostus- tai lisäaikakytkimiä?			
Ilmanvaihdon tehostus- tai lisäaikakytkimiä osataan käyttää?			
Tiloissa olevia lämpötilasäätimiä (patteritermostaatit tai huonesäätimet) osataan käyttää?			

4. Tiloissa on hyvä siivottavuus?

	kyllä	ei	en tiedä
On huolehdittu, että tiloihin ei ole kerätty huonosti siivottavissa olevia tavarakasoja?			
Ylätasot ovat helposti siivottavissa eli esim. kaappien päällä ei ole tavaraa?			
Muut tasot ovat helposti siivottavissa eli ne eivät ole täynnä tavaraa?			
Tavaroiden säilytykseen on kiinnitetty huomiota eli kaikille tavaroille on omat säilytyspaikat, joissa niitä säilytetään?			
Varastot ovat siistissä kunnossa?			
Sähköjohdot on niputettu turvallisesti ja turhat johdot on poistettu?			
Tilojen rakenteet edistävät hyvää siivottavuutta (eli niissä ei ole vaikeasti siivottavia osia esim. säleseiniä, koloja tms.)?			
Irtomattoja on mahdollisimman vähän?			

5. Tiloihin on sovittu käyttöä ja likaantumista vastaava siivoustaso?

	kyllä	ei	en tiedä
Tilat ovat näkyvästä liasta ja pölystä siistit?			
Yläpölyt siivottu 3,5 m korkeuteen kerran kuukaudessa vapailta tasopinnoilta?			
Verhot pestään säännöllisesti?			
Lika ja pölyt siivotaan säännöllisesti, eikä siitä tarvitse huomauttaa erikseen?			
Tuloilmapäätelaitteet siivotaan säännöllisesti?			
Siivouksen laatua arvioidaan säännöllisesti yhdessä Pirkanmaan Voimian ja siivouspalvelun tuottajan kanssa?			

6. Sisustuksen aiheuttamat sisäilmahaitat on pyritty minimoimaan?

	kyllä	ei	en tiedä
Kasvit ovat turvallisia myös allergisille (ei allergisoivia kasveja)?			
Kasvien mullat vaihdetaan säännöllisesti?			
Kasvien hoidosta vastaava henkilö(t) on nimetty?			
Tiloissa käytetään vain julkisen tilan kalusteita (niitä ei ole tuotu esim. kotoa tai hankittu muualta kuin sopimuskumppaneilta)?			
Kalusteet ja tekstiilit ovat paloturvallisia?			
Kalusteet ja tekstiilit on M1 -päästöluokiteltuja?			
Sisäilmakohteesta siirretyt kalusteet ja irtaimisto on puhdistettu ennen tiloihin tuontia?			
Tiloihin tuotuja kalusteita on säilytetty aiemmin puhtaissa ja siisteissä tiloissa (ei esim. kellareissa)?			
Kalusteet ja muu irtaimisto on hajuttomia?			

7. Toiminnan aiheuttamat sisäilmahaitat on pyritty minimoimaan?

	kyllä	ei	en tiedä
Hajusteiden käyttö on vähäistä tai niitä ei käytetä?			
Maalit, käsidesit yms. kemikaaliastiat pidetään suljettuna, kun niitä ei käytetä?			
Ilmanvaihtoa tehostetaan, jos se on mahdollista, kun toiminnasta aiheutuu tavallista enemmän hajua tai kosteutta?			

8. Havaitut viat ilmoitetaan eteenpäin?

	kyllä	ei	en tiedä
Käyttäjät tietävät miten tiloissa havaituista vioista ja poikkeavista olosuhteista ilmoitetaan ja kenelle?			
Havaituista vioista ja poikkeavista olosuhteista on ilmoitettu vahtimestarille, huoltomiehelle tai Tilapalveluiden Helpdeskiin?			

9. Tilojen käyttöajat

	kellonajat
Tilojen käyttöajat (huomioiden kaikki käyttäjäryhmät myös siivous ja iltakäyttö)?	

TILAPALVELUIDEN TARKISTUSLISTA EPÄILTÄESSÄ SISÄILMAONGELMAA

Koettaessa poikkeavaa sisäilmasto-olosuhdetta tai oireilua tilassa, Tilapalvelut tarkistaa vastuullaan olevat asiat tämän listan mukaan sen jälkeen, kun käyttäjät ovat tarkistaneet vastuullaan olevat asiat.

TILAPALVELUIDEN TARKASTETTAVAT ASIAT

1. Ilmanvaihtokoneiden käyntiajat vastaavat tilojen käyttöaikoja?

kyllä ei

Tilojen käyttöajat ovat tiedossa?		
Ilmanvaihtokoneet on ajastettu käynnistymään riittävän ajoissa ennen toiminnan alkamista (1-2 h ennen)?		
Ilmanvaihtokoneet ovat päällä koko toiminta-ajan?		

2. Vastaako ilmanvaihto tilojen käyttöä?

kyllä ei

Tilojen maksimikäyttäjämäärät ovat tiedossa?		
Tilojen ilmavaihtomäärät on mitattu päätelaitteista ja ne riittävät maksimikäyttäjämäärille?		
Tiloihin tulee riittävästi tuloilmaa (6 l/s/hlö)?		

3. Ovatko olosuhdesäätimet kunnossa?

kyllä ei

Ilmanvaihto- ja lämmityssäätimille sekä lisäaikakytkimille on käyttöohjeet?		
Käyttäjät osaavat käyttää säätimiä ja lisäaikakytkimiä?		

4. Ilmanvaihdon päätelaitteita ei ole tukittu tai peitetty?

kyllä ei

Päätelaitteet ovat näkyvissä ja toimintakuntoisia (ei ole tukittu tai peitetty esim. huonekaluilla tai verhoilla)?		
Päätelaitteet ovat puhtaat?		

5. Tiloissa ei ole ylimääräistä lämpökuormaa?

kyllä ei

Auringon lisälämmöntuotto on estetty esim. tilan sijainnilla, verhoilla tai aurinkosuojauksella?		
Teknisten laitteiden lisälämmöntuotto on estetty?		

6. Lämpötilan asetusarvot ja säädöt ovat kunnossa?

kyllä ei

Tuloilman lämpötilan asetusarvo on kunnossa (ei liian korkea)?		
Patteriverkoston säätöarvot ovat kunnossa?		

